

**Informace o postupu zavádění
integrovaného dopravního
systému v Moravskoslezském
kraji za rok 2019**

Ostrava, únor 2020

Informace o postupu zavádění integrovaného dopravního systému v Moravskoslezském kraji

Zastupitelstvo kraje k realizaci záměru zavedení integrovaného dopravního systému na celém území kraje rozhodlo svým usnesením č. 11/195/3 ze dne 20. 6. 2002 o účasti kraje ve společnosti Koordinátor ODIS s.r.o., stejným rozhodnutím zároveň stanovilo majetkovou účast Moravskoslezského kraje v této společnosti, kde Moravskoslezský kraj byl do 28. 11. 2008 společníkem s dalšími 14 městy a obcemi kraje především z blízkého regionu Ostravy, od tohoto data byli ustaveni pouze dva společníci, Moravskoslezský kraj a statutární město Ostrava, se shodnými podíly ve společnosti.

Zastupitelstvo kraje usnesením 14/382/1 ze dne 6. 2. 2003 uložilo Radě kraje předložit zastupitelstvu kraje jednou ročně informaci o postupu zavádění integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS (dále "ODIS").

Institucionalizace společnosti Koordinátor ODIS

Společnost s ručením omezeným – Koordinátor ODIS s.r.o. – byla založena na přelomu let 1995 a 1996 s cílem připravit, spustit, provozovat a rozvíjet integrovaný dopravní systém zpočátku v širším zájmovém území města Ostravy, později na území celého Moravskoslezského kraje.

Společnost Koordinátor ODIS s.r.o. se zabývá komplexní dopravně-inženýrskou činností, a to především za účelem správy ODIS. Úkoly vyplývající z potřeby správcování ODIS jsou předmětem přímého i nepřímého zadání společníků společnosti prostřednictvím dotací či smluv o dílo.

Přehled činností společnosti Koordinátor ODIS v roce 2019 pro Moravskoslezský kraj

V roce 2019, podobně jako v letech předcházejících, došlo k realizaci nebo zahájení realizace několika rozvojových projektů bezprostředně souvisejících s rozvojem ODIS. Plně se rozvinula zcela nová kapitola v soustavě činností společnosti, a to provoz v oblastech kraje, kde veřejnou linkovou dopravu zajišťují dopravci vzeší z výběrového řízení a s tím související nová role a úlohy společnosti ve vztahu k Moravskoslezskému kraji. Rok 2019 byl třetím rokem, kde většina aktivit společnosti vychází ze schváleného v pořadí již druhého **Plánu dopravní obslužnosti kraje na období 2017–2021**.

Aktivity z Plánu dopravní obslužnosti kraje

1. Příprava a realizace podmínek pro výběrová řízení

Podle schváleného harmonogramu byla společnost Koordinátor ODIS plně zapojena do procesu přípravy a také již realizace zadání pro výběrové řízení na provozování autobusové dopravy v Moravskoslezském kraji. V průběhu roku 2019 byly realizovány tyto činnosti:

- Příprava vysoutěžených dopravců pro oblasti Opavsko a Vítkovsko (ČSAD Vsetín a.s.), Bílovecko (Transdev Morava s.r.o.) a Frýdecko-Místecko (ČSAD Frýdek-Místek a.s.) po technické a organizační stránce na zahájení provozu od 9. 6. 2019 (doladění odbavovacího a dispečerského systému),
- Provádění kontrolní činnosti (vyhodnocování dodržování stanovených provozních parametrů) ve vysoutěžených oblastech, zpracování nové metodiky kontrolní činnosti a výstupů z kontrolní činnosti,
- Finalizace veškeré dokumentace pro výběrové řízení na provozovatele autobusové dopravy pro oblast Havířovsko dle zadání.

Dále se společnost Koordinátor ODIS s.r.o. podílela na finalizaci veškeré dokumentace pro zadávání veškeré drážní dopravy v Moravskoslezském kraji po roce 2019.

2. Návrh postupu rozšiřování ODIS

2.1. MHD Frýdek-Místek (realizace od 1. 1. 2020)

Začlenění posledního systému MHD v Moravskoslezském kraji do ODIS bylo připraveno a projednáno se zástupci města i s dopravcem s termínem realizace od 1. 1. 2020.

3. Návrh postupu úprav dopravního řešení v oblastech

Konkrétní projekty podléhají projednání s dotčenými obcemi, jejich realizace včetně časového harmonogramu závisí na ekonomických a technických podmínkách.

3.1. Audit regionálních železničních tratí a z něj vyplývající dopravní opatření (provedení hloubkové sondáže vybraných regionálních tratí v kraji s cílem vytipování silných a zejména slabých míst a nalezení řešení k jejich odstranění, vícekritériální vyhodnocení stávajících možností a výhledového potenciálu jednotlivých tratí), u tratí, které budou vyhodnoceny bez potenciálu dalšího rozvoje, zvážení jejich útlumu a plné nebo částečné náhrady jiným druhem dopravy

Projekt byl a nadále bude realizován postupně po jednotlivých tratích podle potřeby.

3.2. Aktualizace modelu příměstské železniční dopravy v Moravskoslezském kraji

Systém příměstské železniční dopravy doznal v roce 2019 zejména těchto změn:

Od 15. 12. 2019 byl do ODIS zapojen již plnohodnotně dopravce – RegioJet a.s., a to v souvislosti s převzetím vozby rychlíků Bohumín – Brno (linka R8).

Od 15. 12. 2019 byl zahájen provoz nových spěšných vlaků linky S8 (Ostrava hl.n. – Štramberk)

V roce 2019 pokračovalo zapojení vlaků dálkové dopravy (linky R8, R27 a vybrané spoje kategorie IC) do ODIS dle rámcové smlouvy, jejími signatáři jsou představitelé Ministerstva dopravy ČR, Českých drah, Moravskoslezského kraje a Koordinátora ODIS.

3.3. Průmyslové zóny - trvalá součinnost s rozhodujícími zaměstnavateli v průmyslových zónách, zohlednění v rozvojových projektech

Od 1. 9. 2019 došlo k významné optimalizaci linek obsluhujících průmyslovou zónu v Bruntále, a to jak linek příměstských, tak i linek MHD Bruntál.

3.4. Řešení dopravní obsluhy v socioekonomicky znevýhodněných oblastech - rozpracování závěrů analýzy „Návrh řešení socioekonomicky znevýhodněných oblastí Moravskoslezského kraje“ v oblasti veřejné dopravy, zohlednění v rozvojových projektech

Je naplňováno v závislosti na řešeném projektu.

3.5. Posouzení zavedení přímých autobusových linek k významným zaměstnavatelům nebo institucím

Projekt z roku 2012 z finančních důvodů realizován nebyl, od 15. 12. 2019 je realizováno pouze další posílení atraktivního autobusového spojení Havířova s Ostravou-Porubou (oblast VŠB-TU a Fakultní nemocnice), ostatní relace zatím realizovány nebyly.

Z důvodu rušení nemocnice v Orlové a stěhování pracovišť a zaměstnanců do nemocnic v Havířově a Karviné, došlo k prodloužení spojů linek 534 a 535 do zastávky Orlová, Poruba, rest. Horník, čímž bylo zajištěno přímé spojení centra Orlové z nemocnici v Karviné. Rovněž došlo k převedení spojů z linky 451 do linky 452, která zajišťuje přímé spojení Orlové z nemocnici v Havířově.

A. Rutinní činnosti se spoluúčastí statutárního města Ostrava

1. Vyhodnocování plnění smluv k zajištění dopravní obslužnosti v rámci ODIS roku 2019 a příprava podkladů pro návrh smluv roku 2020

Na základě výsledků předchozího roku a se zohledněním požadavků a provozně-ekonomických limitů byly společně s objednateli připraveny smlouvy v nové struktuře, a to mezi Moravskoslezským krajem a Statutárním městem Ostravou a dále mezi statutárním městem Ostravou a městy a obcemi v tarifní oblasti Ostrava XXL k zajištění dopravní obslužnosti městskou hromadnou dopravou.

2. Editace, zajištění tisku a distribuce knižních jízdních řádů ODIS dle oblastí

Sběr, projednávání a zpracovávání podnětů měst a obcí, případně cestujících a příprava zadání objednávky – jízdních řádů. Následná příprava a realizace jízdních řádů až do úrovně přípravy dílčích podkladů pro zastávkové výlepy, příprava a redakce podkladů pro knižní jízdní řády, zajištění tisku a vlastní

distribuce knižních jízdních řádů ODIS s platností od 15. 12. 2019 pro oblasti Opavsko, Bruntálsko, Novojičínsko, Třinecko, Frýdecko-Místecko, Karvinsko a Ostravsko.

V průběhu roku 2019 byly vydány rovněž:

- Dodatek č. 1 k jízdnímu řádu ODIS – Ostravsko (03/2019),
- Letní jízdní řád MHD Ostrava (06/2019),
- Dodatek č. 2 k jízdnímu řádu ODIS – Ostravsko (09/2019).

3. Příprava a editace propagačních materiálů

V průběhu roku bylo vydáno:

- informační leták o ODIS určený do železničních stanic a vozů,
- informační leporelo k Tarifu ODIS 2020 od 1. 1. 2020,
- plán sítě ODIS (linkové vedení a zónové členění),
- Informační leporelo „Změny v dopravní obslužnosti na Frýdecko-Místecku od 9. 6. 2019“,
- Informační leporelo „Změny v dopravní obslužnosti na Opavsku a Vítkovsku od 9. 6. 2019“.

Připravovaly se rovněž informační letáky a mapky pro potřeby dopravců a do informačních vitrín spravovaných společnostmi Koordinátor ODIS s.r.o. na terminálech Svinov, Hlučín a Hranečnick.

Součástí marketingu je správa webu www.kodis.cz, www.odiska.cz a facebooku.

4. Dopravní průzkumy

Sledování a vyhodnocování přepravní poptávky městské i regionální dopravy, provádění dopravních průzkumů na určených bodech, provádění účelových dopravních průzkumů v regionální autobusové i železniční dopravě podle požadavků.

5. Návrh Tarifu ODIS 2020

Na základě vývoje tržeb, ekonomických podmínek objednatelů a nákladů dopravců bývá každoročně zpracováván návrh ceníku tarifu, případně návrh úprav struktury tarifu pro širší uplatnění na území celého Moravskoslezského kraje zapojeného do ODIS včetně několika měst s vlastními systémy městské hromadné dopravy. K realizaci od 1. 1. 2020 byly z uvedených důvodů připraveny zejména tyto změny:

- zvýšení základní sazby jednotlivého jízdného REGION při platbě v hotovosti o 1,- Kč,
- dílčí zvýšení jednotlivého jízdného OSTRAVA XXL,
- dílčí zvýšení jednotlivého jízdného MĚSTO Třinec a MĚSTO Nový Jičín,
- zavedení bezplatné přepravy pro členy Českého svazu bojovníků za svobodu a válečné veterány.

6. Správa elektronických informačních tabulí

Koordinátor ODIS zajišťuje k 31. 12. 2019 správu a provoz celkem 212 tabulí:

- vlastních tabulí pořízených v letech 2014 – 2019 (celkem 99 elektronických tabulí pořízených díky dotaci z ROP a Moravskoslezského kraje) – tyto tabule jsou umístěny v naprosté většině mimo území Ostravy,
- vlastní tabule odkoupené od dopravce Arriva Morava (1),
- tabulí v majetku statutárního města Ostrava, a to v rámci terminálů Ostrava-Svinov, Hulváky, Hranečnick) a v rámci projektu Inteligentní zastávky také na dalších 17 zastávkách, na kterých je umístěno dohromady 79 panelů, ve většině případů oboustranných,
- tabulí v majetku měst Bílovec (4), Studénka (2), Bruntál (10), Třinec (1) na významných autobusových zastávkách,
- tabule v majetku IKEA Centres v Shopping Parku Avion Ostrava (1) instalované u východu k tramvajovým zastávkám,
- tabulí v majetku ČSAD Karviná (3) na zastávce Orlová, Lutyně, aut. nádr.,
- tabulí v majetku ČSAD Havířov (12) na zastávce Havířov, Podlesí, aut. nádr.

Správu a provoz tabulí v majetku jiném než vlastním, zajišťuje společnost smluvně.

Elektronické informační tabule zobrazují v současné době v naprosté většině on-line informace o odjezdech jednotlivých spojů (tj. se zobrazením případného zpoždění), dále informace o bezbariérovém spoji. Formou běžícího textu jsou průběžně zobrazovány důležité aktuální informace o dopravě.

V průběhu roku 2019 byla realizována instalace 42 nových vlastních tabulí z dotace poskytnuté Moravskoslezským krajem.

7. Vyhodnocování a přerozdělování tržeb

Vyhodnocování a následné přerozdělování tržeb mezi jednotlivé dopravce je jednou ze stěžejních činností společnosti. Ročně se rozdělují tržby v hodnotě cca 1 mld. Kč. Společnost pro tento účel uzavírá se všemi dopravci každoročně Smlouvu o dělbě tržeb s případnými dodatky. Přerozdělování tržeb je realizováno specifickým softwarem.

8. Provoz, správa a rozvoj e-shopu

E-shop slouží pro objednávku ODISky, nákup dlouhodobých časových jízdenek a nákup vkladu na elektronickou peněženku ODISky. V první fázi (tj. od 1. 9. 2012, kdy byl odkoupen od Dopravního podniku Ostrava a následně upgradován pro použití u více dopravců) sloužil pouze pro držitele ODISEK vydaných ostravským dopravním podnikem, od roku 2015 byl rozšiřován i pro držitele ODISEK vydaných dopravci Arriva Morava, ČSAD Vsetín, ČSAD Havířov (oblast Českoselsko), ČSAD Karviná, ČSAD Frýdek-Místek, Transdev Morava a rovněž pro zaměstnance krajského úřadu Moravskoslezského kraje, kde správu dopravní aplikace zajišťuje Koordinátor ODIS. Nahrávání přes e-shop realizovaných požadavků provádí počínaje rokem 2015 také dopravce České dráhy na zařízení POP průvodčími.

E-shop slouží rovněž pro nákup dlouhodobých časových jízdenek vázaných k platebním kartám – tato služba funkční pouze v Dopravním podniku Ostrava.

V roce 2019 byly zahájeny práce na sjednocení obou e-shopů včetně zásadní modernizace front-office a back-office. Z důvodu odstoupení jednoho z realizátorů tohoto projektu se dokončení posunulo do roku 2020.

9. Provoz centrální správy karetního systému MSK (clearing finančních toků v systému jednotné krajské karty ODISky), zahájení akceptace bankovních platebních karet

9.1. ODISka

Již v roce 2016 bylo dosaženo zásadního milníku v procesu standardizace odbavovacích zařízení jednotlivých dopravců v rámci ODIS a zavádění jednotné čipové karty. Zatímco v roce 2015 bylo dosaženo stavu, kdy všichni potenciální dopravci se již stali vydavateli bezkontaktní čipové karty ODISka, tj. technicky zcela identické karty (garantováno standardem Moravskoslezské karty), tak v roce 2016 došlo k systémovému dokončení plné funkcionality ODISky (tj. nosič dlouhodobého časového jízdného a elektronické peněženky) u všech subsystémů veřejné dopravy v kraji (železniční doprava, regionální autobusové doprava, tzv. velká MHD s nástupem a výstupem všemi dveřmi a tzv. malá MHD s nástupem u řidiče).

Smyslem je pak zjednodušení cestování pro cestující ve všech systémech veřejné dopravy v Moravskoslezském kraji napříč všemi dopravci s jakoukoliv kartou vydanou těmito dopravci pod jednotným názvem „ODISka“. Pro cestující to znamená, kromě zjednodušení cestování, mají cestující také vyšší nabídku nových tarifních možností, které cestování také zlevní. Tento stav (zjednodušení a zlevnění) je vhodným motivačním faktorem pro větší využívání služeb veřejné dopravy (busy, vlaky, tramvaje, systémy MHD).

Role KODISu je pak v zajištění organizačního, technického a bezpečnostního zázemí pro dopravce tak, aby vzájemné vazby a nastavené procesy byly u všech subjektů v systému identické. Významnou rolí KODISu je zajištění finančního vyrovnání vzniklých transakcí mezi partnery a vydavateli karet.

Úspěšně pokračuje zcela ojedinělý společný projekt Moravskoslezského kraje a společnosti Koordinátor ODIS, který odstartoval v září 2014 a který umožňuje využívat zaměstnanecké karty zaměstnanců krajského úřadu i jako elektronický platební prostředek u dopravců zajišťujících veřejnou osobní dopravu, byl v roce 2015 doplněn o e-shop.

Společnost byla i v roce 2019 zapojena do krajského projektu „Zaměstnanecká mobilita“ podporující trvalé bydlení ve městech Havířov, Karviná a Orlová. Součástí projektu je vydávání zvláštních ODISEK společností Koordinátor ODIS s.r.o. pro účastníky tohoto projektu. V průběhu projektu k 31. 12. 2019 bylo vydáno celkem 296 těchto ODISEK.

S ukončením provozu dopravce Osoblažská dopravní společnost v rámci ODIS od 9. 12. 2018 převzal ODISky tohoto dopravce v počtu 1 135 ks Koordinátor ODIS. S ukončením provozu dopravce TQM-holding v rámci ODIS od 9. 6. 2019 převzal ODISky tohoto dopravce v počtu 14 388 ks Koordinátor ODIS.

K 31. 12. 2019 bylo vydáno všemi vydavateli celkem dohromady 504 965 karet ODISka (k 31. 12. 2018 to bylo 421 655 karet, k 31. 12. 2017 to bylo 371 563 karet, k 31. 12. 2016 to bylo 293 505 karet, k 31. 12. 2015 to bylo 183 709 karet, k 31. 12. 2014 to bylo 73 012 karet, k 9. 1. 2014 to bylo 21 443 karet ODISka).

V průběhu roku 2019 byla připravována nová generace karet ODISka NG, tato bude vydávána již Koordinátorem ODIS současně se zprovozněním nového e-shopu na jaře 2020. Nová ODISka bude navíc obsahovat MAP strukturu pro umístění tarifních produktů Českých drah a bude připravena pro registraci v rámci Pražské integrované dopravy.

9.2. Bankovní platební karty

Jako alternativa k ODISce je sledována možnost úhrady jízdného také prostřednictvím bezkontaktní platební karty (VISA, Mastercard). V roce 2016 byl vyvinut a od 30. června 2016 zprovozněn systém úhrady jízdného platební kartou u prvního dopravce v ODIS – Dopravního podniku Ostrava. Systém je nastaven tak, aby způsob úhrady (zatím pouze jednotlivého jízdného) byl identický se způsobem úhrady jízdného ODISkou. Novou funkcí je navíc denní optimalizace jízdného (autocapping), tj. systém po ukončení dne spočte nejvýhodnější cenu, která je poté stržena z účtu klienta. V průběhu roku 2017 se společnost významně podílela na přípravě rozšíření funkcionalit bankovních platebních karet, a to o možnost tzv. dokupů (pro spolucestující, psa nebo zavazadlo) a o možnost využití pro dlouhodobé časové jízdné.

Architektura systému je od počátku nastavena tak, aby bylo možné do něj zapojovat další dopravce. Funkci systémového zprostředkovatele proto zajišťuje Koordinátor ODIS s.r.o. prostřednictvím společnosti XT-Card a smluvní banky ČSOB.

V průběhu roku 2019 probíhala příprava na rozšíření možností úhrady jízdného bankovní platební kartou v režimu autocapping u dalších dopravců, tento proces je s ohledem na různorodost odbavovacích systémů jednotlivých dopravců náročnější, než se původně předpokládalo.

10. Dopravní infocentrum ODIS

Dopravní infocentrum ODIS zahrnovalo v roce 2019 celkem 10 pracovišť:

- Dopravní infocentrum ODIS Ostrava (hlavní pracoviště)
- Dopravní infocentrum ODIS Ostrava-Svinov
- Dopravní infocentrum ODIS Třinec
- Dopravní infocentrum ODIS Jablunkov
- Dopravní infocentrum ODIS Český Těšín
- Dopravní infocentrum ODIS Hlučín
- Dopravní infocentrum ODIS Karviná
- Dopravní infocentrum ODIS Orlová
- Dopravní infocentrum ODIS Opava (od 1. 6. 2019)
- Dopravní infocentrum ODIS Frýdek-Místek (od 1. 8. 2019)

Dopravní infocentrum ODIS Ostrava je umístěno v budově ředitelství Dopravního podniku Ostrava na Poděbradově ul. 2 v Ostravě a poskytuje tyto služby:

Informace o veřejné dopravě především na území Moravskoslezského kraje:

- Informace o Integrovaném dopravním systému Moravskoslezského kraje ODIS,
- Informace o jízdních řádech a vyhledávání optimálního spojení,
- Informace o aktuálním stavu provozu při výlukách a při mimořádných situacích v dopravě, zpožděních apod.),
- Informace o cenách jízdného, o tarifních a přepravních podmínkách jednotlivých dopravců,
- Informace o možnostech prodeje jízdních dokladů,
- Informace o přepravní kontrole,
- Řešení reklamací na funkčnost jízdenkových automatů MHD Ostrava,
- Prodej tištěných zastávkových, linkových a knižních jízdních řádů.

Informace o alternativní dopravě na území Moravskoslezského kraje:

- Informace o cyklistické dopravě (distribuce cyklomap),
- Informace o půjčovnách automobilů.

Nabídka informačních a propagačních materiálů s dopravní tematikou.

Prodej jízdních dokladů pro dopravce LEO Express.

Dopravní infocentrum ODIS – pracoviště Ostrava-Svinov zahrnuje provoz původního infocentra (provoz a údržba technologií hlasového a vizuálního informačního systému v prostorách terminálu Ostrava-Svinov) a dále jménem Dopravního infocentra poskytuje telefonické, mailové a SMS informace dopravní a tarifní.

Činnost tohoto pracoviště byla od 1. 1. 2020 přestěhována do sídla společnosti.

Dopravní infocentrum ODIS – pracoviště v Třinci, Jablunkově, Českém Těšíně, Hlučíně, Karviné, Orlové, Opavě a Frýdku-Místku poskytují tyto služby:

Informace o veřejné dopravě především na území Moravskoslezského kraje:

- Informace o Integrovaném dopravním systému Moravskoslezského kraje ODIS,
- Informace o jízdních řádech a vyhledávání optimálního spojení,
- Informace o aktuálním stavu provozu při výlukách a při mimořádných situacích v dopravě, zpožděních apod.),
- Informace o cenách jízdného, o tarifních a přepravních podmínkách jednotlivých dopravců,
- Informace o možnostech prodeje jízdních dokladů,
- Prodej tištěných zastávkových, linkových a knižních jízdních řádů,

- Prodej jízdních dokladů (dlouhodobých časových jízdenek) a nahrávání elektronických peněz na čipové karty ODISka,
- Vyřizování reklamací čipových karet ODISka.

Nabídka informačních a propagačních materiálů s dopravní tematikou.

Prodej jízdních dokladů pro dopravce LEO Express (vybrané pracoviště).

B. Rutinní činnosti bez spoluúčasti statutárního města Ostrava

1. Přepravní kontrola

Provádění přepravní kontroly po celý rok 2019 u dopravců probíhala u vysoutěžených dopravců, kontrola se zaměřuje nejen na dodržování přepravně-tarifní kázně cestujících, ale také na dodržování stanovených pravidel a parametrů ze strany dopravců.

2. Centrální dispečink ODIS

Centrální dispečink ODIS je pracoviště společnosti KODIS, jehož hlavními úlohami jsou především:

- zajišťování provozní koordinace mezi jednotlivými dopravci v ODIS v rutinním režimu (garance určených návazností),
- zajišťování provozní koordinace mezi jednotlivými dopravci v ODIS v mimořádném režimu (součinnost dopravců při výlukách, nehodách a jiných mimořádnostech v provozu),
- provádění kontrolní činnosti a evidence naplňování dopravních výkonů jednotlivými dopravci dle sjednaných smluvních vztahů s objednateli.

Vzhledem k tomu, že činnost Centrálního dispečinku ODIS je podstatnou měrou závislá na on-line informacích o pohybu vozidel, které v současné době již poskytuje většina dopravců, je naplňován především první bod, systém dozoruje denně více než tisíc návazností. Od 13. 12. 2015 je dispečink používán nově ke kontrolní činnosti a k evidenci reálně ujetých výkonů jednotlivých dopravců vzešlých z výběrového řízení.

3. Propagace a výchova

V září 2014 byl zahájen projekt ODISbus, jehož podstatou je výchovné působení na veřejnost směrem k většímu využívání jednotlivých forem veřejné dopravy, zejména směrem ke školní mládeži, dále na veřejných akcích v rámci Moravskoslezského kraje souvisejících se zaměřením projektu. Propagace veřejné dopravy je pojímána jako nástroj pro zvýšení popularizace, zájmu a povědomí společnosti o možnostech cestování veřejnou dopravou, která je v současnosti spíše vnímána jako doprava pro sociálně slabší. Propagační kampaně byly zacíleny zejména na druhý stupeň základních škol a střední školy. Speciálně upravený autobus umožňuje realizovat přednášky a diskuze přímo v autobuse.

Provozní fáze započala už v měsíci září 2014, od počátku byla zprovozněna webová aplikace, kde si školy mohou najít vhodný termín a přihlásit se.

Před začátkem školního roku 2016/2017 proběhla změna v zacílení propagačních kampaní, které byly rozšířeny o 4. a 5. ročníky prvního stupně základních škol.

V roce 2019 projekt dále pokračoval formou prezentací v základních, speciálních a středních školách. Celkem bylo navštíveno 51 (40 v roce 2018) školských zařízení v Moravskoslezském kraji, z toho velké množství školských zařízení se účastnilo přednášek poprvé. Programu ODISbusu se zúčastnilo 3345 (2016 v roce 2018) žáků ve 187 přednáškových blocích.

Výsledky prezentací jsou více než uspokojivé. Děti prezentacím naslouchají, aktivně se zapojují a soutěží, případně sdělují své osobní zkušenosti během přepravy. Na konci přednášky se děti účastní vědomostního kvízu zaměřeného na informace o veřejné dopravě, které zazněly během prezentace. Za účast a správné odpovědi obdrží propagační předmět ODIS.

Navštívená školská zařízení v roce 2019:

ZŠ a MŠ Hať	03.01.2019
ZŠ pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12	08.01.2019
ZŠ Odry, Komenského 6	10.01.2019
ZŠ náměstí J. Zajíce č.1, Vítkov	15.01.2019
ZŠ Odry, Komenského 6	17.01.2019
ZŠ Děhylov	22.01.2019
ZŠ a MŠ T.G.Masaryka Fulnek	24.01.2019
ZŠ a MŠ T.G.Masaryka Fulnek	29.01.2019
ZŠ a MŠ Třinec, Oldřichovice 275	05.02.2019
ZŠ a MŠ Sudice	07.02.2019
ZŠ a MŠ Třinec, Oldřichovice 275	14.02.2019
ZŠ a MŠ Družby Karviná	26.02.2019
ZŠ a MŠ Družby Karviná	27.02.2019
ZŠ a MŠ Družby Karviná	28.02.2019
ZŠ Jugoslávská, Ostrava	05.03.2019
ZŠ Darkovice	07.03.2019
ZŠ Sekaniny, O-Poruba	12.03.2019
ZŠ Studénka, Sjednocení 650	14.03.2019
ZŠ Studénka, Sjednocení 651	19.03.2019
ZŠ Kopřivnice, 17.listopadu	21.03.2019
ZŠ Košařiska, Milíkov u Jablunkova	26.03.2019
ZŠ a mateřská škola Hať	28.03.2019
ZŠ Břidličná, okres Bruntál	02.04.2019

ZŠ Orlová-Lutyně Mládí 726 okr. Karviná	04.04.2019
ZŠ Opava, Vrchní	09.04.2019
ZŠ Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 1053	11.04.2019
ZŠ Bruntál, Jesenická 10	16.04.2019
ZŠ a ZUŠ Petřvald Školní 246	23.04.2019
ZŠ a MŠ Prameny, Karviná	30.04.2019
ZŠ a MŠ pro sluch. postižené, Ostrava- Poruba	02.05.2019
ZŠ a MŠ pro sluch. postižené, Ostrava-Poruba	07.05.2019
ZŠ a MŠ pro sluch. postižené, Ostrava - Poruba	09.05.2019
ZŠ a MŠ pro sluch. postižené, Ostrava - Poruba	14.05.2019
ZŠ gen. Heliodora Píky a mateřská škola Štítina	16.05.2019
ZŠ a MŠ pro sluch. postižené, Ostrava - Poruba	21.05.2019
ZŠ a MŠ Velké Heraltice	23.05.2019
ZŠ a MŠ Bělá, okres Opava	28.05.2019
ZŠ a MŠ Osoblaha	30.05.2019
ZŠ Havířov - Šumbark M. Pujmanové 1151/17	04.06.2019
ZŠ a MŠ Lichnov, okres Nový Jičín	06.06.2019
ZŠ Provaznická, Ostrava	17.06.2019
ZŠ a MŠ Stará Ves nad Ondřejnicí	18.06.2019
ZŠ Opava, Šrámkova 4	21.06.2019
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Bukovec	17.10.2019
ZŠ a MŠ Tichá, příspěvková organizace	22.10.2019
ZŠ a MŠ Razová, příspěvková organizace	24.10.2019
ZŠ a MŠ Hrabyně	25.10.2019
ZŠ a MŠ Opava-Malé Hoštice	01.11.2019
ZŠ a MŠ Bolatice	05.11.2019
ZŠ Hlučín, Gen. Svobody 8	07.11.2019
ZŠ Ostrava, Gebauerova 8	12.11.2019
ZŠ Ostrava, Gebauerova 8	14.11.2019
ZŠ a MŠ Školská, Karviná	19.11.2019
ZŠ a MŠ U Studny, Karviná	21.11.2019
ZŠ a MŠ Školská, Karviná	26.11.2019
ZŠ a MŠ Opava - Suché Lazce	28.11.2019

ZŠ a MŠ Václavovice	03.12.2019
ZŠ T. G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 28	05.12.2019
ZŠ a MŠ Kopřivnice, 17. listopadu 1225	10.12.2019
ZŠ a MŠ V. Košaře 6, Ostrava-Dubina, 700 30	12.12.2019
ZŠ Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109	17.12.2019

Happeningové akce

Kromě výše uvedených škol byl ODISbus využit také k prezentaci veřejné dopravy pro širokou veřejnost na několika akcích. Mezi tyto akce patří Vendryňský Kotár 2. 6. 2019 (sportovní akce obce Vendryně); veletrh drážní techniky Czech Raildays 11. – 13. 6. 2019; a Regionální den železnice Bohumín 28. 9. 2019.

V roce 2019 se ODISbus zúčastnil několika festivalů v Moravskoslezském kraji (Colours of Ostrava, Moravské Hrady – Hradec nad Moravicí, HorečkyFest – Frenštát pod Radhoštěm, YouMatch – Frýdek-Místek, Sun on Lake – Hlučín). Vedle všeobecné popularizace veřejné dopravy byla aktivita zaměřena na krajskou dopravní kartu ODISka. Pro účel propagace veřejné dopravy byl také využit web tojeodis.cz založený v roce 2018, který návštěvníky seznamuje s novinkami ve veřejné dopravě.

V roce 2019 byl v několika provozních oblastech zahájen provoz vysoutěženými dopravci podle nových kvalitativních parametrů (nová vozidla, wifi atd). V souvislosti se zahájením provozu na Frýdecko-Místecku, Opavsku a Vítkovsku v červnu 2019 byla realizována propagační kampaň. Součástí této kampaně bylo umístění reklamy do vozidel, na billboardy, v tištěných periodících (MF Dnes, MS Deník), na portálech idos.cz, idnes.cz a také proběhla letáková kampaň v daných oblastech. Dále byl pro tento účel natočen propagační spot umístěný na stránce tojeodis.cz a na FB stránce ODIS. Součástí propagační kampaně v daných oblastech byla uskutečněna akce Bus&Cofee, při které byli dopravní specialisté přítomni v jednotlivých oblastech, kde poskytovali dopravní informace.

V roce 2019 dále zásadním způsobem nabývala na významu komunikace s veřejností prostřednictvím facebooku.

C. SMART aktivity

V souvislosti s programem Moravskoslezského kraje „SMART region“ jsou počínaje rokem 2017 vybrané aktivity společnosti KODIS zařazeny do samostatného bloku. Jedná se o existující i nově připravované aktivity:

1. Informační systém

Cílem je zdokonalování poskytování informací cestujícím o veřejné dopravě a souvisejících službách on-line i off-line. V průběhu roku 2019 došlo ke zvýšení počtu elektronických informačních panelů v kraji na celkový počet 212.

2. Tarifní a odbavovací systém

Cílem je postupné zjednodušování a zatraktivnění úhrady jízdného.

- v průběhu roku 2019 byla dokončena specifikace nové generace dopravní karty ODISka NG, proběhl výběr dodavatele a aktuálně je vše připraveno pro zahájení vydávání této karty přímo KODISem – toto nastane zároveň se spuštěním nového E-shopu na jaře 2020. Nová ODISka NG má dva nové benefity, a to MAP strukturu umožňující ODISku využívat pro většinu tarifních produktů Českých drah (náhrada IN-karty) a možnost identifikace do systému Lítačka v rámci Pražské integrované dopravy,
- od srpna jsou vydávány kombinované karty pro studenty a zaměstnance VŠB-TU Ostrava sdružující funkci ODISky a zaměstnaneckého, resp. studentského průkazu včetně aplikací ISIC, ITIC a GTS Alive,
- v průběhu roku 2019 bylo úspěšně pilotně ověřeno na dvou středních školách v Ostravě použití ODISky pro další využití v rámci školy (vstup do školy, použití kopírek, stravovací systém apod.).

3. Zpracování dat a jejich využití

V rámci společnosti byla rozvíjena aktivita zaměřená na zpracování a využití dat pro potřeby společnosti, kraje a veřejnosti (poskytování agregovaných informací). Byly vytvořeny zpracované výstupy z datových zdrojů od dopravců a zejména se podařilo připravit hodnověrné výstupy z datových zdrojů mobilního operátora, které jsou již k dispozici pro modelování nové poptávky po veřejné dopravě.

4. WiFi ve vozidlech

V průběhu roku 2019 bylo WiFi nainstalováno celkem do 260 vozidel, instalace do dalších vozidel pokračuje. WiFi slouží jednak cestující veřejnosti a jednak k poskytování informací pro KODIS o pohybu cestujících pro analytické činnosti.

5. Mobilní aplikace

V roce 2019 byly zahájeny práce na přípravě nové mobilní aplikace „MůjODIS“, která systémově vychází z aplikace „MojeDPO“, avšak je významně rozšířena pro podmínky celého Moravskoslezského kraje. Aplikace je určena pro vyhledávání spojení v rámci celého ODIS včetně nákupu vybraných druhů jízdenek a pro poskytování dalších informací a služeb v oblasti dopravy. Zahájení zkušebního provozu je předpokládáno na první pololetí 2020.

D. Operativní činnosti

V průběhu roku byly řešeny dílčí operativní úkoly zadané odborem dopravy a chytrého regionu, jednalo se zejména o:

- příprava drážního jízdního řádu a jeho připomínkování,
- řešení operativních změn jízdních řádů PAD.

E. Zásadní dopravní změny v ODIS v roce 2019

Od 9. 6. 2019 – soubor změn v rámci vysoutěžených oblastí Opavsko, Vítkovsko, Bílovecko a Frýdecko-Míšecko.

Od 1. 9. 2019 – optimalizace jízdních řádů linek MHD Bruntál, které byly upraveny dle požadavků města Bruntálu a firem v průmyslové zóně. Spoje linek 851 a 852 byly navázány na vlaky linky R27 v železniční stanici Bruntál.

Od 1. 9. 2019 – přebral provoz linek na Hlučínsku dopravce Transdev Morava s.r.o. místo původního dopravce Arriva Morava a.s.

Od 1. 9. 2019 spuštěn provoz autobusové linky 920 mezi Ostravou, Opavou, Bruntálem, Rýmařovem a Šumperkem.

Od 15. 12. 2019 – provoz na lince R8 Bohumín – Brno nově provozován dopravcem RegioJet, který uznává tarif ODIS. Ke stejnému datu byl spuštěn provoz nových spěšných vlaků linky S8 mezi Ostravou, Studénkou, Příborem, Kopřivnicí a Štamberkem.

Návrh aktivit v roce 2020

A. Aktivity z Plánu dopravní obslužnosti kraje

Pro období let 2017 – 2021 byl vypracován a Radou kraje schválen nový, v pořadí již druhý Plán dopravní obslužnosti kraje, jeho formální struktura je odlišná oproti plánu prvnímu. Pro potřeby vyhodnocování aktivit společnosti Koordinátor ODIS s.r.o. je ale v dalším použita formální struktura dle prvního plánu s nezbytnými úpravami, neboť tomuto účelu lépe vyhovuje.

1. Příprava podmínek pro výběrová řízení

Aktivita bude realizována dle specifikace odboru dopravy a chytrého regionu. Předpokládané činnosti:

- příprava vysoutěžených dopravců pro oblasti Hlučínsko (ČSAD Havířov) a.s. a Havířovsko (dopravce dosud nevybrán) po technické a organizační stránce (doladění odbavovacího a dispečerského systému),
- provádění kontrolní činnosti (vyhodnocování dodržování stanovených provozních parametrů) ve vysoutěžených oblastech,
- koordinaci přípravy zadávacích provozních podmínek pro drážní dopravu po roce 2025,
- příprava metodiky a vyhodnocování kontrolní činnosti v drážní dopravě.

2. Návrh postupu rozšiřování IDS

IDS ODIS je aktuálně již zcela dokončen, budou pokračovat práce na doladování tarifního systému, zejména ve vztahu k MHD Opava a Havířov.

3. Návrh postupu úprav dopravního řešení v oblastech

Konkrétní projekty budou podléhat projednání s dotčenými obcemi, jejich realizace včetně časového harmonogramu bude záviset na ekonomických a technických podmínkách.

Posouzení zavedení přímých autobusových linek k významným zaměstnavatelům nebo institucím, případně linek zajišťujících nové žádané přepravní relace (např. linka Kopřivnice – Nový Jičín – Hranice na Moravě v režimu „On demand“).

Bude realizováno dle finančních možností.

B. Rutinní činnosti se spoluúčastí statutárního města Ostrava

1. Vyhodnocování plnění smluv k zajištění dopravní obslužnosti v rámci ODIS

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

2. Editace, zajištění tisku a distribuce knižních jízdních řádů ODIS dle oblastí

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

3. Příprava a editace propagačních materiálů

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

4. Dopravní průzkumy

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

5. Návrh Tarifu ODIS 2021, případně úprav Tarifu ODIS 2020

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

6. Správa elektronických informačních tabulí

Činnost zahrnuje správu majetku společnosti – 99 elektronických tabulí pořízených v letech 2014, 2015 a 2019 v rámci projektů ROP a z dotace poskytnuté Moravskoslezským krajem a 1 elektronické tabule odkoupené od dopravce Arriva Morava + 42 nových elektronických panelů pořízených v roce 2019 z dotace MS kraje.

Činnost dále zahrnuje datovou správu (tj. zásobování aktuálními daty o provozu) elektronických tabulí:

- v majetku společnosti (viz výše),
- v majetku měst (Ostrava – inteligentní zastávky, zastávky ve Svinově, na Hranečnicku a Hulvákách, Hlučín – autobusové nádraží, Studénka – žel. nádraží, Bruntál – autobusové nádraží, Třinec – žel. nádraží),
- v majetku jiných subjektů (IKEA Centres, dopravci).

Rozsah plnění může být rozšířen v závislosti na dalších projektech realizovaných v průběhu roku 2019.

7. Vyhodnocování a přerozdělování tržeb

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019.

8. Provoz, správa a rozvoj e-shopu

Realizace sjednocení e-shopů jednotlivých vydavatelů ODISek a e-shopu pro bankovní platební karty pod jeden e-shop.

9. Provoz centrální správy karetního systému MSK (clearing finančních toků v systému jednotné krajské karty ODISky a dalších médií)

9.1. ODISka

Předpoklad plnění v rozsahu roku 2019 včetně zahájení vydávání nové ODISky NG a realizace migrace stávajících ODISek od jednotlivých vydavatelů pod KODIS.

Realizace součinnosti s vydavatelem krajských dopravních karet ve Zlínském kraji za účelem maximální vzájemné kompatibility.

9.2. Bankovní platební karty

Rozšíření akceptace bankovních platebních karet o další funkcionality a další dopravce.

9.3. Jízdenky s QR kódem

Postupné zavádění jízdenky pořízené mobilní aplikací a zobrazené QR kódem.

9.4. Prodejní systém ODIS

Současně se zahájením vydávání ODISek nové generace KODISem rozšíření prodejního systému ODIS s cílem postupné plné náhrady prodeje jízdenek nyní jednotlivými dopravci (kromě prodeje ve vozidlech), a to autobusovými i drážními.

10. Dopravní infocentrum ODIS

Činnost bude zahrnovat provoz Dopravního infocentra ODIS v osmi stávajících pracovištích – v Ostravě, Třinci, Jablunkově, Českém Těšíně, Hlučíně, Karviné, Orlové, Opavě a Frýdku-Místku, včetně zřízení nových v Krnově a Havířově.

C. Rutinní činnosti bez spoluúčasti statutárního města Ostrava

1. Přepravní kontrola

Provádění přepravní kontroly u dopravců na základě příkazní smlouvy s Moravskoslezským krajem.

2. Centrální dispečink ODIS a Call centrum ODIS

Provoz centrálního dispečinku ODIS je od 1. 1. 2020 přestěhován do sídla správy společnosti a v průběhu roku bude rozšířen o tzv. živý režim, tj. bude obsazen personálně. V rámci možností bude výrazně více komunikovat s jednotlivými vozidly včetně vazby na související subjekty (Správa silnic MSK apod.).

Součástí dispečinku je i Call centrum, které bude vybaveno novou dokumentační technikou.

3. Propagace a výchova

Pokračování realizace v roce 2014 započatého projektu ODISbus, jehož podstatou je výchovné působení na veřejnost směrem k většímu využívání jednotlivých forem veřejné dopravy, zejména směrem ke školní mládeži, dále na veřejných akcích v rámci MS kraje souvisejících se zaměřením projektu.

Předpokládána je účast ODISbusu na obdobných akcích jako v roce 2019. ODISbus bude podle potřeby nově vybaven mobilním pracovištěm pro obsluhu systému ODISka. V rámci zahájení provozu ve vysoutěžených oblastech na Hlučínsku a Havířovsku budou organizovány akce zaměřené na propagaci novinek (nové autobusy, wifi atd.). V nově vysoutěžených oblastech bude realizována obdobná propagační kampaň jako u nových oblastí v roce 2019 doplněná o propagační akci Bus&Cofee. Součástí této kampaně dále bude umístění reklamy do vozidel, na billboardy, v tištěných periodických (MF, MS Deník atp.), na portálech idos.cz, idnes.cz a také proběhne letáková kampaň v daných oblastech.

D. SMART aktivity

1. Informační systém

Cílem je zdokonalování poskytování informací cestujícím o veřejné dopravě a souvisejících službách on-line i off-line.

- zprovoznění poskytovaných informací o provozu ODIS v mobilní aplikaci „MůjODIS“ pro vyhledávání spojení v rámci celého ODIS a pořízení jízdenky zobrazené QR kódem.

2. Tarifní a odbavovací systém

Cílem je postupné zjednodušování a zatraktivnění úhrady jízdného.

- rozšíření akceptace bankovních platebních karet o další funkcionality a další dopravce,
- realizace nové generace dopravní karty ODISka NG,
- postupné zavádění jízdenky pořízené mobilní aplikací a zobrazené QR kódem,
- pilotní ověření platebního terminálu pro železniční stanice a zastávky,
- dovybavení odbavovacích systémů na některých oblastech obsluhovaných autobusovými dopravci v rámci zadávacích řízení na zajištění dopravní obslužnosti: sjednocení odbavovacích systémů na území celého Moravskoslezského kraje
 - studie proveditelnosti přechodu dopravních karet ODISka do režimu identifikátoru a umístění ODISky jako virtuálního nosiče v mobilním telefonu, včetně případného zkušební ověření této funkcionality.

3. Zpracování dat a jejich využití

- pokračování a rozšíření nové aktivity společnosti zaměřené na zpracování a využití dat pro potřeby společnosti, kraje a zejména veřejnosti (poskytování agregovaných informací, vyhledávání parkovišť a inteligentní úhrada parkovného, rozšíření funkcionalit centrálního dispečinku apod.),
- analytické plánování dopravy: revize dopravní obslužnosti a relací s potenciálem na rozvoj veřejné dopravy.

E. Operativní činnosti

Dle zadání Moravskoslezského kraje.